

Dyslexie

BEHANDELING GEEFT KINDEREN WEER VERTROUWEN

Betere leesvaardigheid

Betere schrijfvaardigheid

Meer zelfvertrouwen

Kunnen omgaan met de beperking

Ouders

Dyslexie

Laten we een groot misverstand uit de weg helpen: mensen met dyslexie zijn niet dom. Neem de uitvinder en natuurkundige Albert Einstein. Ook hij was dyslectisch. Samen met topkok Jamie Oliver, acteur Tom Cruise, zanger Robbie Williams en filmregisseur Steven Spielberg, om enkele namen te noemen. Al deze mensen laten zien dat dyslexie geen belemmering hoeft te zijn om van je carrière een succes te maken. Wel hebben ze meer moeite met het lezen of het schrijven van woorden. Of allebei.

Als kind ondervind je de meeste last van dyslexie. Niet verwonderlijk, want de eerste zestien jaar van je leven ben je gedwongen om telkens met taal bezig te zijn. Dyslexie heb je echter voor het leven; je groeit er niet overheen.

Op school leren kinderen vanaf groep 3 hoe vormen bij letters horen, en hoe letters bij bepaalde klanken horen. Sommige kinderen leren dit 'technisch lezen' minder snel dan andere. Het duurt lang voordat ze een letter herkennen. Ook later kan hun handschrift slecht leesbaar blijven en kunnen ze bij het overschrijven spelfouten blijven maken (vis wordt fis). Bovendien kunnen ze nog steeds letters door elkaar halen (dorp en drop) of een b in plaats van een d schrijven (bom in plaats van dom).

Individuele behandeling

Om dyslexie te behandelen, is het belangrijk om de beperking in een vroeg stadium te signaleren. Met begeleiding kan de school (ernstig) onderpresteren voorkomen en bijdragen aan verbetering van het lezen, spellen en schrijven. Kinderen met ernstige dyslexie hebben meer intensieve begeleiding nodig. Ligt die intensieve vorm van begeleiding niet meer binnen het bereik van de school, dan zijn er mogelijkheden voor individuele behandeling door een dyslexiespecialist.

Meer zelfvertrouwen

Dyslexie gaat nooit over. Maar behandeling bij kinderen heeft zeker een positief effect op hun

lees- en spellingvaardigheid. Ook krijgen zij meer zelfvertrouwen. Daarnaast vergroot de behandeling hun kansen en mogelijkheden tijdens de verdere schoolcarrière en in hun latere loopbaan.

'Herken je dyslexie op jonge leeftijd, dan kun je er eerder rekening mee houden. En hoe eerder je een goede basis bij het kind kunt aanleggen, des te beter hij of zij kan meekomen in de klas'

Kosten dyslexiezorg

Toestemming

Sinds 1 januari 2015 hebben gemeenten zorgplicht voor alle vormen van jeugdhulp. Onder bepaalde voorwaarden geeft uw gemeente toestemming voor de diagnostiek en behandeling en vergoedt zij de kosten hiervoor.

Wilt u weten hoe de toestemming in uw gemeente geregeld is, dan kunt u hierover contact met ons opnemen.

Wanneer worden de kosten vergoed?

De kosten voor dyslexieonderzoek en diagnose worden vergoed als:

- ▶ uw kind basisonderwijs volgt en minimaal 7 jaar is;
- ▶ de school eerst minstens twee periodes van drie maanden (drie keer per week 20 minuten) extra hulp heeft geboden;
- ▶ uw kind met lezen E-scores blijft halen. Het mogen ook lage D-scores zijn, maar dan moeten de spellingresultaten van uw kind E-scores zijn;
- ▶ uw kind geen andere beperkingen heeft die nadelig kunnen zijn bij de behandeling van ernstige enkelvoudige dyslexie.

Om ook de kosten van de behandeling vergoed te krijgen, moet ernstige enkelvoudige dyslexie zijn vastgesteld.

**Psycholoog tijdens behandeling:
'Naast hulp om lees- en spellingvaardigheid te vergroten leer ik kinderen ook omgaan met hun beperking'**

"Kinderen met dyslexie doen enorm hun best om in de klas mee te komen. Maar ze constateren dat anderen sneller gaan en eerder een volgend leesniveau bereiken. Dat kan van invloed zijn op hun zelfvertrouwen. Daardoor durven ze niet meer hardop in de klas voor te lezen, om maar iets te noemen. Bij de behandeling van dyslexie werken we niet alleen aan het verbeteren van hun lees- en spellingniveau, maar speelt psycho-educatie ook een belangrijke rol.

Ik leer kinderen inzicht te krijgen in wat ze kunnen en willen. Hoe ze daar op school mee om kunnen gaan, en hoe ze zelf de leerkracht daarbij kunnen en moeten betrekken. Dat geeft hen weer zelfvertrouwen. Ook de vorderingen, die we tijdens de behandeling behalen, spelen uiteraard een rol.

De oefeningen zijn vooral gebaseerd op herhaling, maar wel met de nodige afwisseling. We lezen bijvoorbeeld samen een tekst door. Die is van een iets hoger niveau dan wat het kind aankan. De eerste keer lees ik voor, het kind volgt de woorden met zijn vinger. Daarna spreken we die tekst samen uit. Zo trek je het kind als het ware mee. De derde keer spreekt het de tekst zelfstandig uit. Als huiswerk moet het kind samen met de ouders die tekst nog vaak doorlezen.

Op het gebied van spellen beginnen we bij de basisprincipes van het spellen: letters automatiseren en (basis)regels aanleren. We werken met symbolen. Klanken (zoals korte klanken of medeklinkers) worden gekoppeld aan een bepaald symbool. We oefenen veel met de symbolen om een kind bewust te maken uit welke klanken een woord is opgebouwd. De kinderen hebben veel profijt van deze aanpak en vinden het werken met symbolen erg leuk en afwisselend."

*Karien Huige,
psycholoog en dyslexiebehandelaar bij RPCZ*

RPCZ: de juiste partner

RPCZ heeft ruime kennis van en ervaring met het stellen van diagnoses en verzorgen van behandeltrajecten voor kinderen met ernstige enkelvoudige dyslexie. Wij zetten daarvoor gespecialiseerde psychologen, orthopedagogen en logopedisten in. Dat maakt ons de ideale partner voor u als ouder, voor uw kind en voor de school van uw kind. We hebben het keurmerk van het Kwaliteitsinstituut Dyslexie, een bevestiging en waarborg dat RPCZ kwaliteit levert op het gebied van dyslexiebehandeling. Bovendien zijn wij aangesloten bij Onderwijszorg Nederland (ONL), een coöperatie van onderwijsadviesbureaus.

Het dyslexieonderzoek

Met een onderzoek kunnen we dyslexie vaststellen. Dat doen we onder meer door:

- ▶ een intakegesprek te voeren met uw kind en u als ouder;

- ▶ een individueel onderzoek uit te voeren bij uw kind. Daarbij onderzoeken we de intelligentie en leggen wij uw kind enkele opdrachten voor zoals een tekst en losse woorden lezen en een dictee maken. Ook moet uw kind enkele opdrachten doen die specifiek op dyslectische kenmerken zijn gericht.

Drie mogelijke conclusies

Het onderzoek kan tot drie conclusies leiden.

1. Uw kind heeft geen ernstige enkelvoudige dyslexie. Met extra begeleiding in de school en thuis kan uw kind zijn of haar leesproblemen verbeteren.
2. Er is sprake van complexe problematiek. Dyslexie is slechts één deel van die problematiek. Via de gemeente kan mogelijk andere zorg worden aangevraagd.
3. Uw kind heeft inderdaad ernstige enkelvoudige dyslexie. Daardoor komt hij/zij in aanmerking voor vergoede behandeling. Op basis van de onderzoeksgegevens stellen we een behandelplan op en bespreken dit met u.

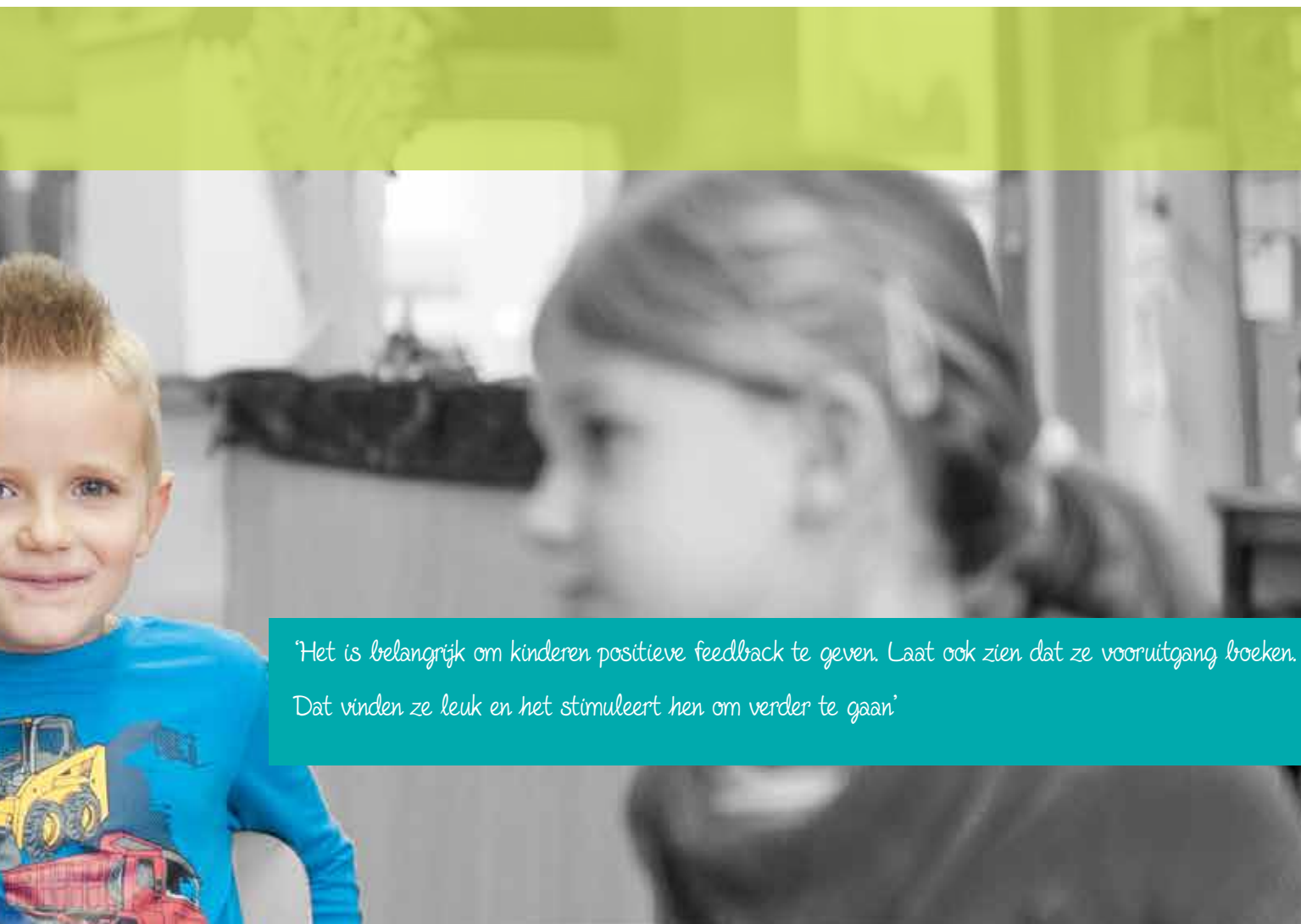
De behandeling

De duur van de dyslexiebehandeling hangt af van de ernst. Maar ook van de inzet van uw kind en u als ouder. Een traject varieert meestal tussen de één en anderhalf jaar, waarbij een dyslexiespecialist uw kind wekelijks zo'n drie kwartier behandelt. Daarnaast is een voorwaarde dat u met uw kind thuis extra oefeningen doet.

RPCZ informeert u en de school over de inhoud van de behandeling en betreft de school ook bij tussentijdse evaluatiegesprekken. Bij de behandeling wordt gebruik gemaakt van symbolen en steunkaarten om kinderen de letters en spellingregels te leren. De behandeling, waarbij we o.a. werken met software van Pelle (Pelle helpt), vindt plaats in de buurt van de school of op de school van uw kind.

TIP: Leuke app

De gratis apps *Pelle Flitst* en *Pelle Puzzelt* kunnen kinderen met dyslexie helpen spelenderwijs hun leesvaardigheid te vergroten.

'Het is belangrijk om kinderen positieve feedback te geven. Laat ook zien dat ze vooruitgang boeken. Dat vinden ze leuk en het stimuleert hen om verder te gaan.'

'Sara is weer zeker van zichzelf'

"Toen Sara nog in groep 2 zat, attendeerde ik de leerkrachten al op dyslexie. Ik heb het zelf namelijk ook. Pas in groep 3 werd het zichtbaar. Het lezen ging slechter en in overleg met de school koos ik ervoor om Sara te laten doubleren. Je kunt beter op die leeftijd aan een goede basis werken, dan wanneer je al wat ouder bent.

In groep 4 werd de diagnose werkelijk gesteld en volgde de dyslexiebehandeling, die Sara na anderhalf jaar zojuist heeft afgerond. De intensieve begeleiding werkte echt, vooral toen Sara na enige tijd concludeerde dat het echt hielp. Ze werd enthousiaster en mocht ook naar een hoger niveau met lezen. Daarmee kwam haar zelfvertrouwen terug. Ik vertelde Sara voortdurend dat ze altijd, net als ik, moeite zal houden met lezen. Met andere vakken haalt ze nu uitstekende resultaten. Alleen met rekenen wisselt ze nog vaak cijfers om: 24 in plaats van 42. Dat levert natuurlijk verkeerde uitkomsten op. Maar met de gestelde diagnose let de school nu intensiever op haar, ook bij het rekenen.

We blijven oefenen, onder meer met flitsen: snel verdwijnende woorden herkennen en foutloos opnoemen. Er is hiervoor ook een handige app beschikbaar. Ook die gebruiken we intensief. Daarnaast hielp de dyslexiebehandeling door RPCZ haar enorm vooruit. Ze is weer zekerder van zichzelf, begrijpt dat ze een probleem heeft met lezen, maar ook dat het niet ligt aan haar intelligentie."

Vera, moeder van Sara

'SARA IS WEER ZEKER VAN ZICHZELF'

De resultaten

Na, en vaak al tijdens de behandeling, zijn de lees- en spellingvaardigheid van het kind flink vergroot. Mede door een integrale aanpak. De behandelaar betreft de ouders en de school intensief bij de behandeling. Het kind behaalt meestal niet het niveau dat bij zijn leeftijd past; dan zou een kind immers niet dyslectisch zijn. Het blijft vaak een achterstand houden ten opzichte van zijn leeftijd- of klasgenootjes.

Zowel bij lezen als bij spellen streven we naar één jaar vooruitgang ten opzichte van de start van de behandeling. Dat wil zeggen: één jaar groei. Het kind herkent letters, woorden en klanken en het begrijpt wat er in de tekst staat. Bovendien weet het kind hoe het moet omgaan met de beperking. Het durft dyslexie op school bespreekbaar te maken en onder andere leerkrachten te vragen daarbij te helpen. Al met al groeit het zelfvertrouwen en neemt het leesplezier toe.

RPCZ behandelt in de volgende regio's:

- de hele Provincie Zeeland
- West- en Midden-Brabant
- De Gemeente Goeree

Uw kind voor zorg aanmelden

School en ouders moeten allebei een aanmeldingsformulier invullen. Deze formulieren zijn te vinden op onze website www.rpcz.nl/dyslexie/aanmelden. U vindt hier ook meer informatie over de procedure. Beide aanmeldingsformulieren en het schooldossier van uw kind vormen samen het aanmeldossier voor RPCZ.

U kunt ons ook bellen, dan sturen wij u een aanmeldingspakket toe. Om vertraging te voorkomen verzendt u deze documenten in 1 envelop naar:

RPCZ

T.a.v. ONL Dyslexie

Antwoordnummer 102

4380 VB Vlissingen

U ontvangt een bevestiging van uw aanmelding.

Heeft u vragen over de aanmelding? Neemt u dan contact met ons op.

T: 0118-480 910

E: dyslexie@rpcz.nl

2 tips voor ouders en leerkrachten

Maak dyslexie bespreekbaar

Maak dyslexie thuis en op school bespreekbaar. Toon begrip voor de lees- en spellingfouten van uw kind. Benadruk ook zijn of haar sterke kanten. En laat het kind op school een spreekbeurt houden over dyslexie.

Geef complimenten

Geef een kind met dyslexie complimenten. Laat zien dat je blij bent met elke vordering. 'Deze keer meer woorden goed in het dictee dan vorige keer.'

RPCZ

Bezoekadres;

Edisonweg 2 | 4382 NW Vlissingen

Postadres:

Postbus 351 | 4380 AJ Vlissingen

T (0118) 480 910

E dyslexie@rpcz.nl

I www.rpcz.nl/dyslexie

partner bij
dyslexie

